

Louhisaaren kartanon ulkopuolisten seinien laasti- ja väritutki-
nuksista.

Vanhin seiniä peittänyt rappauspinta, joka lienee peräisin 1600-luvun puolivälistä on savensekaista kalkkilaastia, ja se on samaa, jota esiintyy muurauksessa tiilien välisissä saumoissa. Se on peittänyt tiilipintaa rosoisena alustana, jolle on lyöty hienompi runsaammin kalkkia sisältänyt lopullinen seinän ulkopinnan laastikerros. Kerrosten yhteinen paksuus vaihtelee noin 0,5 x 2 sm. Tämän laastin päällä on useita kalkkivärikerroksia. Kaikki myöhemät kahta alinta lukuunottamatta, ovat keltaokran ja valkoisen seoksia.

e. n. vanhin seinäpinnan laastikerros, on sivelty todennäköisesti heti tuoreena samalla ohuella kalkin, saven ja veden seoksella ja tämä pinta on väriltään harmahtava. Se ei irtoa mistään kohdasta po. laastikerroksesta. Sen päälle on sivelty valkoinen kalkkimaa-likkerros, joka on myös hyvin sitoutunut, mutta irtoaa paikotellen.

Varmuudella ei voida sanoa ovatko mainitut kerrokset pohjustusta sen jälkeen suoritettulle keltaokran ja kalkin seoksena suoritettulle maalaukselle. Luultavinta kuitenkin on kerrosten kiinteyden huonioon ottaen, että toinen tai toinen niistä on saattanut olla rakennuksen ensimmäisenä värinä. Mainitun valkoisen pinnan päälle on seinän katon reunassa olevaan listaan maalattu ilmeisesti marmointi koristelua päätellen niistä sinisen ja caput mortun-värin löydöistä, joita niistä osista tehtiin. Seinissä esiintyy lisäksi runsaasti eri aikaisia kalkkilaastipaikkauksia ja viimeisimmässä paikkauksissa on myös vanhat hyvin kiinnittyneet laastialueet kaavittu ja hakattu koloille uuden kerroksen paremmaksi sitoutuniseksi. Parhaillaan suoritettavassa seinien korjauksessa menetellään samoin ja seinät peitetään käytännöllisesti katsoen kokonaan ohuennalla tai paksummalla laastikerroksella.

Valitettavasti tämä työ suoritetaan senenttikalkkilaastilla eikä pelkällä hautakalkkilaastilla. Sitäpaitsi seinän kastelu tapahtuu hyvin puutteellisesti ennen laastitusta ja puuttuu kokonaan laastituksen jälkeen. Ainakin tässä suhteessa olisi jatkuvaa paikalla tapahtuvaa työn valvontaa tehostettava.

Veikko Kiljunen